

CANICATTINI BAGNI

NOWY WSPINACZKOWY RAJ
NA SYCYLII

Tekst i zdjęcia / MASSIMO CAPPUCCIO

Tłumaczenie / ALEKSANDRA STELMACH

WSPINANIE

Sycylia to duża, położona pośrodku Morza Śródziemnego wyspa. Choć jest maksymalnie oddaloną od Alp częścią Włoch, należy jej bardziej górzystych regionów. Piękne, wysoko piętrzące się nad morzem klify z doskonałej jakości wapienia to cecha charakterystyczna wertykalnej Sycylii, stanowiącej doskonały cel wspinaczkowych wyjazdów, a umiarkowany klimat i bogactwo rejonów sprawiają, że możemy się tu wspinać niemal przez cały rok.

Z pewnością najbardziej znaną miejscówką Sycylii jest San Vito Lo Capo – perłka zachodniej części wyspy – ale na wschodzie znajdują się inne, równie lśniąco klejnoty w koronie: Canicattini Bagni wyrasta z samego środka labiryntu przeplatających się i rozgałęziających kanionów gór Iblei. Większość skalnych ścian na tej wapiennej równinie jest na pierwszy rzut oka niewidoczna, gdyż aby je znaleźć, należy wychylić się poza krawędź kanionów.

Rejon Canicattini Bagni skupia największej sektorów wspinaczkowych na wschodniej Sycylii: na odcinku kilku kilometrów jest ich około 20, z ponad 400 drogami jednowyciągowymi. W najbardziej imponującym kanionie, Cava Grande, znajdziemy też liczne wielowyciągówki, długie nawet na 150 metrów. Rejon zawdzięcza swoją sławę głównie ukształtowaniu terenu, ale także ekipom, którzy go odkryli. To za sprawą ich ciężkiej pracy i zaangażowania finansowego powstał tu potężny ogródek wspinaczkowy.

W sektorach wokół Canicattini Bagni, jak zresztą w całych górach Iblei, wspina się w wapieniu. Charakterystycznym elementem krajobrazu jest przewieszona pomarańczowożółta skała, z formami naciekowymi wymuszającymi atletyczne ruchy i wytrzymałościowe wspinanie. Urzeźbienie ścian jest wręcz barokowo bogate, a sektory Contralfano, Grotta Re Lucertola, Cava Donna i Cugno Lupo to królestwo wielkich przewieszów i wytrzymałościowych dróg. Ale w innych sektorach, na przykład Cava Bagni czy łatwiejszych fragmentach Nome e Cognome i Antro dell'Eco znajdziemy też pionowe ściany z szarego wapienia i mniej siłowe drogi po dziurkach. Całości obrazu dopełniają miejscówki ze strzelistymi klifami i słabymi chwytami, pełnymi trudnych, technicznych linii, jak choćby w Cava Campana czy Cava Sture. Natomiast największe kanio-

ny udostępnione do wspinania to: Cava Bagni, Contrada Alfano, Cava Donna, Cugno Lupo, Cava Campana, Cava Sture i monumentalny Cava Grande.

MIJSCOWOŚĆ

Canicattini Bagni leży niecałe 20 kilometrów od wybrzeża, a jego mieszkańcy utrzymują się głównie z rolnictwa. Tradycyjna wiejska kultura wciąż jest tu bardzo żywa – na otaczających miasteczko wzgórzach z łatwością znajdziemy stare budynki i gospodarstwa, gdzie hoduje się krowy i owce, oraz gaje oliwne poprzedzielane charakterystycznymi, kamiennymi murkami. Wąskie uliczki Canicattini Bagni pozwalają zanurzyć się we włoskiej secesji i w swobodnej, południowej atmosferze. W centrum możemy zwiedzić barokowy kościół i wypić piwo w jednym z wielu barów, zanim przejdziemy na obiad do pobliskiej pizzerii lub restauracji.

CAVA BAGNI

To rejon leżący najbliżej miejscowości Canicattini Bagni, do którego tak naprawdę możemy dotrzeć piechotą. W sześciu sektorach wchodzących w jego skład wytyczono ponad 80 dróg. Wszystkie znajdują się w kanionie głównym i w jednej z jego odnóg – całość przejdziemy zaledwie w kilka minut. Wielką zaletą rejonu jest to, że oferuje wspin po dwóch stronach koryta rzeki, dzięki czemu o każdej porze dnia i roku zastaniemy tam idealne warunki. Linie obite są najczęściej nowymi, zabezpieczonymi przed korozją zestawami punktów asekuracyjnych. Ich wytyczenia i obicia podjęli się Niemiec Stefan Löw i Austriak Christian Leube, który mieszka na Sycylii od niemal 20 lat.

Sektory

- Powerbank (10 dróg od 6a do 7b),
- Glashaus (8 dróg od 6b do 7b+),
- Schwarzenegger (14 dróg od 6a do 7a+),

- Fuchsberger (26 dróg od 6a do 8a),
- Jungle Book (8 dróg od 6b do 7b),
- Under the Bridge (12 dróg od 6a do 7b+).

Większość dróg została wyceniona od 6b do 7b/c, więc osoby poruszające się w tym przedziale trudności znajdą tu dla siebie naprawdę piękne i dostarczające frajdy propozycje. W każdym sektorze są rozgrzewkowe linie o trudności 6a, a w Fuchsberger – coś dla bardziej zaawansowanych, czyli 8a. Niemal wszystkie sektory obfitują w lite, pionowe ściany pełne dziurek, a także fragmentów lekko przewieszonych, z naciekową strukturą. Największy w rejonie Cava Bagni sektor, Fuchsberger, oferuje najbardziej różnorodne propozycje, zatem nie dziwi, że bywa najmocniej oblegany, ale techniczne ściany Powerbanka także nie narzekają na brak wspinaczy. Najnowszy sektor, Under the Bridge, ma w menu naprawdę piękne drogi za 7a w dobrej skale. Każdy z sektorów jest wart odwiedzenia, jeśli chcecie poświęcić temu kanionowi kilka dni.

Dojazd

Z centrum Canicattini Bagni jedziemy za znakami na Floridię, do oddalonego o 1,3 kilometra Foro Boario, gdzie zostawimy samochód. 100 metrów dalej po lewej stronie zaczyna się asfaltowa droga schodząca do doliny. Gdy dotrzecie do rzeki, kierujcie się znakami wskazującymi poszczególne sektory.

CONTRADA ALFANO

W Contrada Alfano sektory znajdują się w dwóch równoległych, przepięknych kanionach, z dość podobną skałą. To pierwszy z tutejszych rejonów ubezpieczony i oddany do wspinania, a przy tym najbardziej rozbudowany: w sumie znajduje się tu siedem sektorów z ponad 150 drogami. Przewieszona linie prowadzące po naciekach oraz doskonała jakość skały gwarantują często atletycz-

ne, ale bardzo przyjemne wspinanie. Przy ubezpieczeniu rejonu pracowało kilku wspinaczy, a większość roboty wykonali M. Flaccavento i A. Garretto (sektory: Nome e Cognome i Antro dell'Eco), S. Anile, M. Monaco i J. Bonaventura (sektory: Contralfano, Sottalfano i Grotta Re Lucertola), a także Ch. Leube (sektor Paradox Wall).

Sektory

- Antro dell'Eco (28 dróg od 5 do 8),
- Nome e Cognome (53 drogi od 5a do 8a+),
- Paradox Wall (8 dróg od 6b do 8a+),
- Pisciotta (8 dróg od 5b do 7b+),
- Contralfano (32 drogi od 5c do 8a+),
- Sottalfano (8 dróg od 7a do 7c),
- Grotta Re Lucertola (19 dróg od 5c do 8b+).

We wszystkich tych sektorach znajdziemy dużo zróżnicowanych dróg, co sprawia, że są bardzo popularne. Jednym z najczęściej odwiedzanych jest Contralfano, z pięknie urzeźbionymi ścianami. Nome e Cognome charakteryzuje się dachem z dziurkami i naciekami, ale także szarymi ścianami oferującymi łatwe drogi, doceniane przez początkujących. Z kolei Grotta Re Lucertola to piękna jaskinia z dość trudnymi liniami, idealna dla wspinaczy szukających przewieszonych i wytrzymałościowych dróg. Większość z tych sektorów ma wystawę południową, idealną na sezony przejściowe i zimę, natomiast latem odpowiednie warunki zapewnia zacieniony przez większość dnia Antro dell'Eco, a popołudniami dobrą opcją jest też Contralfano.

Dojazd

Z Canicattini Bagni wyjeżdżamy na szosę nr 86 w kierunku Contrada Bibbia, po 2,8 kilometra skręcamy w prawo, w asfaltową drogę mijającą duże drzewo oliwne. Jedziemy dalej kilka kilometrów aż do grupy starych domków, zwanych Timparossa, stanowiących punkt odniesienia dla różnych sektorów w tym rejonie. Parkujemy 50 metrów przed nimi, po prawej stronie, jeśli chcemy dotrzeć do Antro dell'Eco. Do Nome e Cognome jedziemy jeszcze 200 metrów i zostawiamy auto za

domkami na poboczu. Możemy też pojechać dalej, aż droga zmieni się w szutrówkę i zacznie opadać. Auto zostawiamy przy ostrym zakręcie i podchodzimy do chaty, od której w prawo odbija ścieżka do głównych sektorów.

CONTRADA CAVADONNA

Cavadonna należy do najdłuższych kanionów w okolicach Canicattini, na zboczach którego znajdziemy spektakularne skalne ściany i grotty. To właśnie tutaj, w jaskini Cavadonna, około 20 lat temu obito jedne z pierwszych dróg. Zawdzięczamy je współpracy miejscowych wspinaczy z różnych prowincji: Ch. Leube'a, M. Capuccia, G. Galla, M. Flaccavento i G. Iurata. W kolejnych latach ściany objęli czescy wspinacze, Ján Smoleň i Lukáš Čermák, skupiając się na sektorze Arena – potężnie przewieszzonej grocie z trudnymi liniami i wpinkami gwarantującymi zastrzyk adrenaliny. Niedługo po nich topowy wspinacz Mauro Calibani, założyciel marki E9, obił niewielką ścianę Arance Rosse, na której skupiają się solidne i widowiskowe drogi. Te trzy sektory przez wiele lat stanowiły wyznacznik trudnego wspinania na wschodzie Sycylii. Dopiero niedawno S. Löw i Ch. Leube obili dwa nowe spoty, Workaholic i Lost Place, zwiększając liczbę dróg w kanionie. W starszych sektorach wciąż przeważa oryginalna asekuracja, która na kilku liniach prosi się o wymianę, natomiast w najnowszych obicie jest optymalne. Niemal wszystkie udostępnione do wspinania ściany w kanionie znajdują się od strony południowej, gdzie skała jest lepszej jakości i ma więcej formacji naciekowych, ale wystawa ta pozwala na korzystanie z nich głównie w miesiącach zimowych.

Sektory

- Workaholic (6 dróg od 6b do 7c),
- Lost Place (25 dróg od 6a do 7b+),
- Cavadonna (58 dróg od 5c do 8b+),
- Arena (26 dróg od 6b do 8a+),
- Arance Rosse (10 dróg od 6a do 8a+).

Dojazd

Do sektorów Grotta di Cavadonna,

Arena i Arance Rosse dostaniemy się od drogi na Cisternazę (droga Dego), odbijając pomiędzy Floridią i Cassibile. Po kilku kilometrach, przed ostrym zakrętem zbaczamy z trasy w lewo, w stronę dna kanionu, kierując się na dobrze widoczną pomarańczową ścianę. Chcąc dotrzeć do Areny, kontynuujemy jazdę do końca zakrętów, 2,5 kilometra od skrzyżowania, i parkujemy na początku szutrowej drogi. Stamtąd idziemy jeszcze około kilometra, aż po lewej stronie zauważymy znaki prowadzące do niewielkiej via ferraty, którą schodzimy.

Z kolei do jaskini Cavadonna jedziemy cztery kilometry od skrzyżowania, aż po lewej stronie zobaczymy tor motocrossowy. Tam zostawiamy auto i drózką po lewej stronie idziemy do szlabanu, a potem jeszcze 400 metrów do wiejskiego domu. Dalej przechodzimy na przełaj przez pole, na skraj kamieniołomu. Znajdzenie po lewej wyłomu w urwisku nie będzie łatwe, ale tam odkryjemy ścieżkę sprowadzającą do podstawy ściany. Droga od samochodu powinna zająć 20 minut.

By dostać się do sektorów Workaholic i Lost Place, z Canicattini Bagni jedziemy szosą nr 14 w stronę Syrakuz. Po 2,2 kilometra skręcamy w lewo, w asfaltową drogę,

równoległą do głównej. 400 metrów dalej parkujemy auto na wąskiej drodze. Z lewej strony znajdujemy przejście i idziemy na północ aż do kamieniołomu, gdzie skręcamy w lewo (na zachód), by ostatecznie znaleźć się na opadającej do doliny ścieżce dla mułów. Startuje ona koło skalnej ostrogi i najpierw schodzi na wschód, a potem wije się wzdłuż zbocza aż do dna kanionu. Tam skręcamy w lewo i niebawem dochodzimy do sektora Workaholic, natomiast kierując się w prawo, po kolejnych 10 minutach osiągamy Lost Place.

CUGNO LUPO

To jeden z sektorów przygotowanych pod kątem wspinaczy na najwyższym poziomie – są tu długie, ponad 30-metrowe drogi w przewieszeniach, z bogatą szatą naciekową. Ściana wznosi się na południowym zboczu kanionu Cugno Lupo, na wschód od Canicattini Bagni. Tak jak w wypadku innych sektorów o tej wystawie i położeniu, najlepiej wspinąć się tam zimą, w chłodniejsze dni. Na najtrudniejsze drogi potrzeba dużej wytrzymałości, ale także maksymalnej siły, która pozwoli pokonać bulderowe, niełatwe do rozszyfrowania sekwencje. Innymi słowy, to prawdziwa gratka dla najbardziej

wymagających wspinaczy. Również ten sektor został obity przez Christiana Leube'a, z pewnością jednego z najbardziej aktywnych ekipierów i wspinaczy wschodniej Sycylii.

Sektor

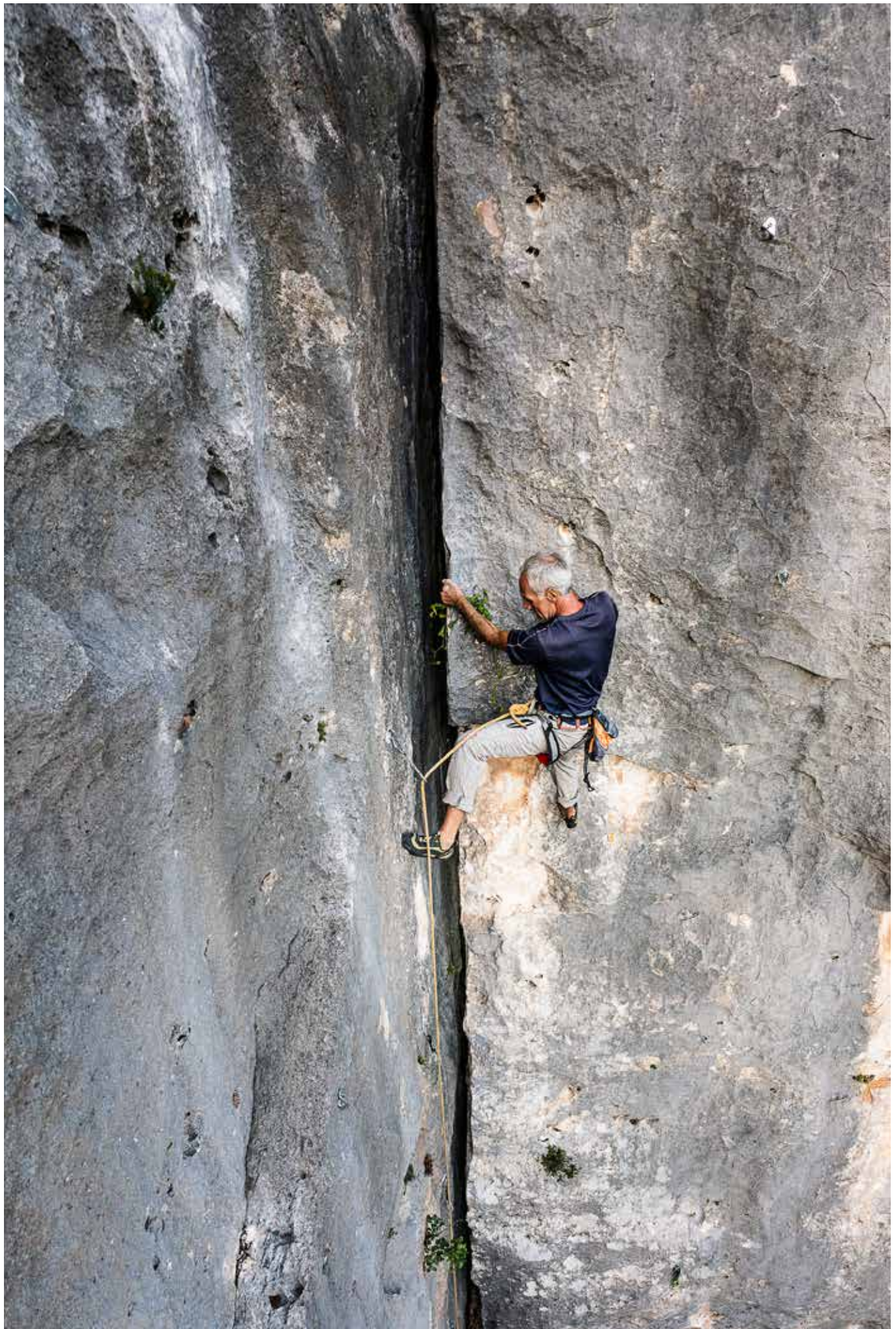
Cugno Lupo (30 dróg od 6b do 8b+).

Dojazd

Z Canicattini Bagni w kierunku Syrakuz szosą nr 14 jedziemy trzy kilometry do dużego skrzyżowania. Na nim w prawo, by po krótkim lawirowaniu (za dużym łukiem w lewo skręcamy w asfaltową drogę wiodącą w prawo, a zaraz potem znów w prawo) dojechać do kolejnego skrzyżowania. Kontynuujemy szutrową drogą prosto, około 700 metrów, do małego zakrętu, przy którym zostawiamy samochód. Dalej idziemy betonową drogą do pierwszego skrzyżowania, by po skręceniu w prawo przejść przez teren prywatny z zagrodami dla zwierząt. Ścieżka prowadzi na południowy zachód, do krawędzi kamieniołomu. Tam znajdujemy wykute w skale schody, z których widać już sektor.

CAVA CAMPANA

Cava Campana to mały, dziki kanion położony na południe od Canicattini Bagni. Ściany wyrastają wprost z jego dna, które

jest suche niemal przez cały rok. Wspinaniu towarzyszy wyjątkowa sceneria, gdyż skała otoczona jest bujnym lasem. Sektory nieco różnią się też od pozostałych propozycji w rejonie. Ściany są bardziej lite, słabiej urzeźbione, dzięki czemu znajdziemy tam techniczne i niebanalne wspinanie. W kanionie ubezpieczono trzy sektory – niewielkie, ale bardzo charakterne. Najtrudniejszy z nich, Eremo, to lekko wywieszająca się skała z jasnego wapienia z niewielkimi dziurkami, na której wytyczono drogi do 8c. Casa di Cristian oferuje pięknie zróżnicowane formy w doskonałej jakości skale, a Campanile znany jest z prowadzącej zacięciem rysy, jakich kilka znajdziemy w tej części Sycylii.

Sektory

- Eremo (8 dróg od 7a do 8c),
- Casa di Cristian (11 dróg od 6c do 7c+),
- Campanile (13 dróg od 6b+ do 8a).

Dojazd

Z centrum Canicattini Bagni jedziemy za znakami na Cugno Lupo. Po kilku zakrętach pod górę przecinamy skrzyżowanie i odpuszczamy śledzenie znaków. Kilkaśmet metrów dalej docieramy do drugiego skrzyżowania (1,5 kilometra od granicy miasta), na którym główna droga odbija w lewo, ale my kontynuujemy prosto – 400 metrów wąską, asfaltową drogą do miejsca, gdzie krzyżuje się ze ścieżką dla mułów. Tam parkujemy i idziemy do charakterystycznych, wykutych w skale serpentyn, prowadzących na dno doliny. Ścieżka wędruje korytem rzeki na wschód, a potem na południe. Szybko dotrzemy nią do pierwszej obitej ściany po prawej, a kilka minut później do drugiej. By dojść do Campanile (wł. 'dzwonnica'), musimy przejść jeszcze kilkaśmet metrów i znaleźć dróżkę wspinającą się na polankę, z której widać już skałę. Schodzimy nisko do podstawy sektora.

CAVA GRANDE

Cava Grande del Cassibile należy do najbardziej malowniczych rezerwatów przyrody w południowo-wschodniej Sycylii. To największy kanion płaskowyżu Iblei, o głębokości dochodzącej do 300 metrów i długości ponad 10 kilometrów. Jest też jednym z kilku kanionów, przez które czyste, świeże wody rzeki płyną cały rok, tworząc wtopione w bujną roślinność jeziora i małe wodospady. To prawdziwy raj. Choć

całkowita głębokość kanionu jest znacznie większa, lite skalne ściany sięgają niewiele ponad 100 metrów. Umożliwiło to poprowadzenie około 10 niezwykle interesujących wielowyciągówek, z których rozpościera się zapierający dech w piersiach widok na dolinę. Pierwsze drogi już w latach 80. wytyczył Alessandro Gogna, ale dopiero w XXI wieku powstały tu piękne, trudne linie ze stałą asekuracją. Jednak pierwszy sportowy sektor otwarto dopiero rok temu, dzięki intuicji Daria Di Gabriele, najmocniejszego lokalsa, robiącego 8c+. Specchio (wł. 'lustro') jest niezwykle litą ścianą, o wysokości niemal 40 metrów i spektakularnych drogach wymagających bardzo technicznego wspinania oraz dużej siły palców.

Sektor

Specchio (11 dróg od 6c+ do 8c).

Dojazd

Z Avoli jedziemy kilka kilometrów na północ, do rezerwatu przyrody Cavagrande del Cassibile. Z parkingu mamy widok na kilka jezior Cava Grande, a na dno kanionu schodzimy szlakiem „Sala Cruci”. W połowie zbocza przecinamy trawersującą je ścieżkę, idziemy dalej w lewo przez około 10 minut, wzdłuż skalnej ściany. Tuż za eksponowanym zakrętem wyszukujemy między drzewami stromą dróżkę po lewej (z poręczówkami), którą podchodzimy do ewidentnej, zwartej ściany.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Transport – najbliższe lotnisko znajduje się w Katanii, skąd busem dojedziemy do Syrakuz (60 km), gdzie przesiądziemy się w kolejny bus, który zawiezie nas do Canicattini Bagni. Można też wynająć samochód, by sprawniej przemieszczać się między różnymi rejonami. Z lotniska jedziemy drogą E45, a następnie SS114 w kierunku Syrakuz, zjazd w drogę 14 – na Canicattini. **Noclegi** – na miejscu jest kilka opcji zakwaterowania typu Bed & Breakfast albo w domkach letniskowych – skorzystajmy z portali, na których z pewnością znajdziemy coś dla siebie. W centrum są supermarkety i sklepy spożywcze, a także pizzeria i restauracja.

Osoby, które wolą zatrzymać się poza miejscowością, mogą podjechać 20 minut do starego gospodarstwa przekształconego w agroturystykę. Informacji szukajmy na stronie lafrescura.com.

Wskazówki wspinaczkowe – wszystkie sektory zostały szczegółowo opisane w nowym przewodniku *Di roccia di sole*, wydawnictwa Versante Sud.

W Syrakuzach znajduje się największa na Sycylii ścianka wspinaczkowa, Vertical Climbing Center. Adres: Via Padova 22, 96100 Syrakuz, verticalclimbingcenter.it.

W Canicattini Bagni nie ma sklepów wspinaczkowych, o sprzęt pytajcie na ścianie w Syrakuzach albo w pobliskim Decathlonie.

Jeśli jesteście zainteresowani wspinaczkową sesją zdjęciową, skontaktujcie się z autorem przez stronę massimocappuccio.net. ■

Te i inne rejony wspinaczkowe Sycylii znajdziecie w nowym przewodniku Massima Cappuccia i Giuseppe Galla, *Di roccia di sole. Falesie. Arrampicate in Sicilia*, Versante Sud 2022.

edelweiss